

Ratner Jakub

Kategorie: Biografie

Urodził się w Łodzi 15 grudnia 1908 r. Przed wojną mieszkał ul. Zachodniej 54. W książce telefonicznej zapisany był jako księgowy. Brat [Fiszela Ratnera](#) (vide). Ukończył studia prawnicze.

W getcie mieszkał wraz z żoną Tola z Chrystowskich oraz dziećmi Jeannettą (ur. 1933) i Sewerynem (ur. 1936) przy ul. Wróblej 15, a od maja 1942 r. przy ul. Marynarskiej 55.

Zatrudniony w aparacie gminnym od początku powstania getta, pełniąc obowiązki sekretarza Mordechaja Chaima Rumkowskiego. Jako sekretarz był odpowiedzialny za zbieranie podań do [Sądu Porządkowej](#) (vide). Od 2 czerwca 1940 r. pracował w Wydziale Prawnym Urzędu Śledczego Służby Porządkowej, a 19 września tego roku został mianowany sędzią Sądu (vide), gdzie udzielał się w pracowniczey Komisji Gospodarczej. Z protokołu zebrania Komisji z 23 marca 1941 r., któremu przewodniczył Ratner wynika, że zajmowano się kantyną w Sądzie, dodatkowymi posiłkami dla pracowników oraz założeniem Kasy Pożyczkowej.

Był w grupie sędziów (vide), którzy w sierpniu 1941 r. odmówili wydawania wyroków śmierci na żądanie władz niemieckich. Ratner wycofał podanie o dymisję i od 16 listopada 1941 r. pracował jako obrońca w Sądzie. Nie kontynuował jednak pracy w Sądzie, zatrudniając się w Wydziale Kartkowym (vide). Nakryty na przywłaszczaniu kart żywnościowych, został aresztowany i sądzony. Jego proces odbił się szerokim echem w getcie. Szczegółowe sprawozdanie z procesu zostało zamieszczone w [Kronice](#) (vide). Rumkowski żądał dla niego kary śmierci, jednak Sąd skazał go na 3 lata więzienia. Proces wspomniał w dzienniku Oskar Rosenfeld:

„2 maja [1943 r.] Proces przeciwko Ratnerowi i jego żonie – Wydział Kartek, z powodu kanciarstwa z kartkami żywnościowymi. Prezes domaga się kary śmierci. Sąd skazuje Ratnera na trzy lata więzienia. Co 14 dni głodówka, co miesiąc 50 kijów – kara chłosty. Sąd wydał przedziwny wyrok à la getto, pod wpływem Aszkenaza, w

polskim prawie bowiem nie ma kary chłosty”¹.

Ratner wraz z żoną został wysłany 24 czerwca 1943 r. do pracy poza getto. Zmarł w obozie pracy.

Ewa Wiatr

Przypisy

1. O. Rosenfeld, Dziennik [w:] Oblicza getta. Antologia tekstów z getta łódzkiego, red. K. Radziszewska, W. Wiatr, Łódź: Wydawnictwo UŁ, 2018., s. 20.

Źródła

APŁ, 278/46, k. 1, 4, 38-39.

Kronika, t. 3, s. 192-198, 2.05.1943.

J. Poznański, Dziennik z łódzkiego getta, Warszawa: Bellona/ŻIH 2002, s. 63; O. Rosenfeld, Dziennik [w:] Oblicza getta. Antologia tekstów z getta łódzkiego, red. K. Radziszewska, W. Wiatr, Łódź: Wydawnictwo UŁ, 2018., s. 20.

Tagi

administracja żydowska system prawny w getcie

Data aktualizacji: 16-03-2026

Data dodania: 04-09-2025